

Milý příteli,

Jak se dalo očekávat, stali jsme se předmětem nové represe, tentokrát pod záminkou (byť oficiálně nevyslovenou) zajištění bezpečnosti a důstojného průběhu návštěvy nejvyššího sovětského představitele v Československu. Až na několik výjimek se jednání vyšetřovatelů a potom i bachařů a jiných orgánů ve věznicích (byl jsem v Ruzyňi, ale někteří byli i v Konviktské a na Pankráci) vyznačovalo ve srovnání s jinými případy jistými rysy uvolněnosti (až nejistoty, jak se někdy zdálo), náznaky tolerantnosti a jakéhosi švejkování. To pochopitelně moc neznamená, i když nám to umožnilo si udržet dobrou náladu. Vypadalo to spíše jako nácvik než jako vážně míněná akce; některým z nás bylo také naznačováno, že něco podobného mohou očekávat v srpnu. Výsledky byly většinou formální a krátké. (V mém případě byl první výslech delší, neboť se vztahoval k domovní prohlídce, která byla provedena v mém bytě 30. 5. v nekřesťanskou dobu - zvoněním jsme byli probuzeni asi ve 4.30). Že se všechno neobešlo bez četných nezákonností, je samozřejmé. Zadílná mi dojem, že to snad ani není vědycky pohrání zákonem, nýbrž prostá neznalost zákonů a předpisů. Pracovníkům Bezpečnosti se daří porušovat zákony takřka na každém kroku, i když to vůbec nezamýšlejí. Někdy to ovšem přímo zamýšlejí (resp. zamýšlejí to jejich nadřízení). Tak když řadu z nás po 48 hodinách vyvedli po všech propouštěcích formalitách k bráně, nešli jsme domů, ale byli jsme očekáváni pracovníky StB, posazeni po novém zadržení do auta a od brány zavezeni uvnitř vězenského areálu opět k přijímací kanceláři. Někteří ~~všichni~~ měli jen návštěvu v cele, kde jim bylo oznámeno, že nyní jsou zadrženi nebo zajištěni počínajíc tou a tou hodinou, ačkoliv tam trávili již třetí den. V několika případech však došlo přímo k hrubému zacházení, k odmítnutí předvést k lékaři nebo po předvedení respektovat jeho rozhodnutí, k úmyslnému obtěžování dcery nezastiženého signatáře, která byla zadržena nejspíše místo něho apod. Hlavní věcí je však něco jiného. U nás neexistuje žádný zákon o nějaké preventivní vazbě; proto ani v jednom případě nemohlo být zadrženi nebo zajištěni zdůvodňováno popravdě, nýbrž jen pod záminkou. Přitom je otázka, jaký byl vlastně pravý důvod celé akce. Zadrženi a zajištěni byly zřejmě stovky občanů, chartisté představovali jen menší část. Signatáři nebo jejich rodinní příslušníci byli postiženi nepochybně proto, že tu byla zase nová příležitost k represí; dokonce i onen nevyslovený důvod, jímž bylo zabezpečení zahraniční návštěvy, tu představoval pouhou záminku. A pro faktickou akci bylo nutno zvolit další záminku, neboť právní řád u nás preventivní vazbu nezná. A tak přes poměrně benigní průběh celého podniku lze v široké, chartisty daleko přesahující akci vidět další doklad tentokrát přímo masového porušování československých zákonů. (Zomíjím okolnost, že jsme v četných případech měli v celách lidi, kteří nás měli vyprovokovat k protestům proti zacházení s nimi a kteří by pak pravděpodobně popřeli vše, co nám řekli, jak to bylo ostatně již vyzkoušeno dříve.)

Mnohem závažnější po mém soudu byly případy únosů, které tomu všemu předcházely. Nejprve Ivan Keček a po pěti dnech Bohumil Doležal byli na schodišti před naším bytem zadrženi, nepuštěni v prvním případě před vstupem do bytu, v druhém případě při odchodu, a odve-